

השבת על רבי נזמן מברסלב

עלון מס' תפ"ח

עת בכלליות ובפרטיות, ובפרטי פרטיות, זכרו היטב כל מה שעבר עלינו, ומה שנעשה עמנו עתה, למען תספרו לדור אחרון, **למען ידעו דור אחרון בנים יולדו וכו'.**

☞ כי כפי הנראה, גם עליהם יעברו מחלוקות עצומות ויהיה להם להתחזקת ולנחמה, כשישמעו ויבינו שכבר עבר עלינו כל זה כמה פעמים, ובכל עת **עמדו עלינו וכו' רחמנא לצלן, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם** בכל פעם, כי כל מה שנעשה עמנו יספרו מזה הרבה בכל דור ודור, אפילו כשיבוא משיח במהרה בימינו, כי מעשה כזאת לא היה עדיין, שאמת נגלה כזה עם התגלות חידושי תורה כאלה יהיו נעלמים ומבוזים ומושלכים ארצה כל כך, אבל זהו בעצמו התירוץ מחמת שהוא אמת כזה וחידושי חידושים כאלה, על כן מבוזים ומסתירים כל כך, אבל דבר אלקיני יקום לעולם, והאמת עד לעצמו, ומי שהתחיל יגמור, כמובא במדרש (חיי שרה, פרשה ס') על פסוק **ועשה חסד עם אדני אברהם**, היתחלת - גמור! ופירושו שאמר להקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, התחלת לעשות נסים בשביל אברהם וכו' תגמור וכו', חזקו ויאמץ לבבכם וכו' כי ה' אתנו אל תיראום, יותר מזה אין פנאי להאריך.

דברי אביך ואוהבך באמת לנצח.
נתן מברסלב

☞ ושלוש לכל אנשי שלומנו באהבה רבה, מאליהם יבינו שלכולם נאמרו דברים אלה, ולא אתכם לבד, כי אם את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה וכו', מי האיש החפץ חיים צריך לידע מכל הנניל.

סיפור

(ההתקרבות לרבינו ז"ל, עיי' ר' ישראל קארדנר ז"ל) ☺ ... הסיבה הראשונה להתקרבותי היה על ידי זה שמצאתי בישיבה, בין פחי האשפה, ספר בין "שמות" הגניזה. בלי התחלה ובלי סוף, ומפני שאסור להחזיק ספרי קודש בבזיון, לקחתי את הספר כדי לשימו בגניזה. לקחתי "השמות" והסתכלתי בהם. ובהיות שהתגעגעתי מאוד לספרים כדי לקרר את צימאון נפשי מעט, קראתי בו ומצאתי ששמו הוא "השתפכות הנפש". כשמו כן הוא. תמיד הייתי קורא בספרים, אך כשמצאתי את הספר הזה, חשבתי אולי זימן לי השם יתברך עלים אלו שיהיה רפואה לנפשי, ושוב לא גנתי אותם אלא החבאתי אותם אצלי והייתי הוגה בהם יום ולילה. ובאמת, היו רפואה גדולה לנפש.

☺ אחרי הבר-מצוה שלי, למדתי בישיבת רבי מאיר בעל הנס, שהיתה עומדת חוץ לעיר בין ההרים, והספר הזה מילא את לבי התלהבות, שכן רבינו זכרנו לברכה אומר שעל-ידי תפלה והתבודדות, אפשר לבוא לכל טוב, בגשמיות ורוחניות. ושעיקר התקרבותי לה' יתברך על-ידי-זה דייקא. ובספר הזה, היו לימודים על כך. והיות שהישיבה היתה במדבר הייתי יוצא עם הספר "השתפכות

במעוט ובצמצום מאד, עם כל זה הגדלתי השמחה על צמיחת קרן ישועה הגדולה הזאת, כי באלה חפצו.

☞ כי כל ישעו וכל חפצו וכל מגמתו שתזכו לילך עם דבריו, היינו לקיימם כפשוטם, ולהבין דבר מתוך דבר, ולמצוא לעצמו עצות בכל יום ובכל עת, בכל מה שעובר על האדם בכל עת וזמן ביום ובלילה, בשכבו ובקומו, ובלכתו בדרך, בימי נעוריו, ובימי בחרותו ובימי זקנותו, מתחילתו ועד סופו, הן בינו לבין עצמו, הן בהנהגתו עם ביתו ואשתו ובניו, ובהנהגתו עם בני אדם הקרובים והרחוקים האוהבים והשונאים, חס ושלוש, וכו' וכו'.

☞ אין דבר ואין עניין שלא נוכל להוציא ולמצוא לעצמנו עצות נכונות ודרכים ישרים בכל דבר איך שהוא, בבחינת ירידה, חס ושלוש, ובחינת עליה, בכל מיני דרגות ועניינים שהאדם עומד בהם, ומי שמבין קצת מזה מבין, ומי שאינו מבין או אפילו המבין קצת, כשמגיע לעניין שאינו מבין, צריך להאמין תמיד שבודאי נמצאים אלו העניינים שעוברים עליו ועל כל העולם, וכל מה ששומע בני אדם מדברים, בודאי הכל נמצא בתוך תורתו ומעשיותיו ושיחותיו הקדושים, ועל ידי האמונה יזכה למצוא גם כן לפי שכלו ומדרגתו, כי מאד מאד עמקו מחשבותיו, והכל יכולים להחיות עצמן על ידם בחיי עולם לנצח נצחים, אשרינו שזכינו לכל זה.

☞ גם מאגרת של היום, היה לי נחת ונחמה על צערנו הקשה, מעניין המחלוקת מאחר שאני רואה שאתם מרגישים קצת דבורנו שדברתי עמכם בזה, שצריכין להתעורר מאד להתקרב על ידי זה דייקא, ושאינן התחזקות גדול מזה, חזק בני וחזק, וחזקו עצמכם זה את זה איש את רעהו יעזרו ולאחיו יאמרו חזק ותקיימו ותקבלו דין מן דין, כי לא דבר ריק הוא אשר נעשה עמנו בכל

☞ נתתי כסף השדה, קח ממני...

[לקוטי הלכות - קידושין ה' - ט"ז]

וזה בחינת מה שאברהם דחק עצמו לקנות מערת המכפילה בכסף מלא דייקא כמו שכתוב: **אך אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני וכו',** וכן דוד כשקנה את מקום הבית המקדש מארונה היבوسی וכו' שאמר: **ולא אעלה לאלוקי עולות חנים;** וכמו שכתוב בזוהר הקדוש, כי אלו המקומות היו קדושים בקדושה נוראה מאד, שהם מערת המכפילה שהוא **שערי גן עדן** שדרך שם עולין כל הנשמות אל עץ החיים וכו', וכן מקום הבית המקדש הוא **שער השמים** וכו' וכו'.

ועיקר קדושתם הוא ששם התגלות ההשגחה ביותר שזה עיקר קדושת ארץ ישראל כמו שכתוב: **תמיד עיני ה' אלקיך בה,** כמו שכתוב שם בהתורה הנ"ל, ובודאי גם בארץ ישראל בעצמו כל מה שהקדושה גדולה ביותר מתגלה שם ההשגחה יותר ויותר, כי ההשגחה הוא עיקר כלליות הקדושה שעיקרה בארץ ישראל כנ"ל, ושם בארץ ישראל שם הם עשר קדושות עד קודש קדשים ששם עיקר התגלות ההשגחה, וכן במערת המכפילה שהיה מוכן לקבורת האבות לעלות דרך שם להכלל בו יתברך.

אבל אלו המקומות היו תחת יד הסטרא אחרא אצל עפרון וארונה היבوسی, כי כן הדבר שבכל מקום שנעלם קדושה עצומה בזה העולם הגשמי הוא בתחילה תחת יד הסטרא אחרא כמובא, ועיקר הסטרא אחרא הוא כפירות הנ"ל של הטבע כנ"ל, על כן לא היה אפשר להוציא הקדושה מהם בשלמות כי אם מדעתם ורצונם על ידי כסף מלא ולא בחינם.

כי כסף כלל ההשפעות כנ"ל, וכל טעותם אחר הכפירות של הטבע שהוא בחינת עבודה זרה, העיקר הוא מחמת **חמדת הממון שבו תחובים כל העבודות זרות,** ועל כן אי אפשר להוציא בלעם מפיהם ברצון טוב כי אם על ידי הממון כמו אברהם ודוד כנ"ל, ויש בזה הרבה הרבה לבאר והמשכילים יבינו.

☞ ועשה חסד עם אדני אברהם...

[מספר עלים לתרופה, מכתב קני"ד]

יום ב' חיי שרה תקצ"ה לפייק ברסלב. שלום רב לאהובי בני, מורנו הרב יצחק נרו יאיר: מכתבך קבלתי בזאת השעה, גם ביום א', והחייתני בדבריך במה שכתבת מענין אריכות אפים, ברוך ה' אשר עד כה עזרנו שדבריו הנוראים (של רבינו) זכרנו לברכה מתחילין להתנוצץ, לעשות רשימה ופעולה טובה בלבבך, אם אמנם עדיין הוא

לכתוב נתן מורינו ר' ישראל בעל אודוסר בן ר' אייזיק שלמה זצ"ל

צדקה וחסד

הנפש". והיות שלא ידעתי מי חיבר את הספר, כי עדיין לא שמעתי מחסידות ברסלב ולא כלום, אף-על-פי שכבר שמעתי על שיטות שונות שבחסידות. אבל מחמת שרציתי להציל את נפשי ורציתי לקיים את דברי הספר, הייתי עוסק בתפלה והתבודדות והתבוננות בו באמת הטהורה וראיתי שזה מציל אותי, ורק הכוח הזה של פשיטות ואמת פעל עלי יותר מניסים ונפלאות. שהרי זה נס גדול מהכל שאדם יטה בחירתו, הרי זה דבר גדול ונפלא.

© מרוב השתוקקותי שהיה לי מן הספר הזה, היה אצלי תמיד כמו דבר חדש. והייתי מסיימו וחוזר ופותרו ולומד בו תמיד, והוא הצילני מכל רע ונתגלה לי ממש אור חדש, והרגשתי בעצמי שנשתנית שינוי גדול כרחוק שמים מארץ. ואף-על-פי שלא ידעתי מי הוא מחבר הספר הזה, הרי הפעולות שלו עלי היו טובות ונפלאות.

© יום אחד נכנס אצלי חסיד קרליני וכשראה את הספר בידי אמר לי, האם בספר הזה אתה מעיין? וכי הלא זה מספרי ברסלב? אמרתי לו: אם אין רצונך בו אל תעיין בו, אני אעיין בו. (אז שמעתי לראשונה כי יש חסידות ברסלב) והחזקתי בידי את הספר חזק. אבל הוא הוציא מידי את הספר בכוח. אבל אני שכבר ידעתי את הספר בעל פה, הייתי ממשיך בהתבודדות, אבל לאחר ששמעתי השם ברסלב, ביקשתי רחמים מאת השם יתברך, לקרבני אליו, שיזמין לי את ספרי מורנו הרב רבי נחמן, אמרתי בלבי: "אם יש התנגדות כזאת, סימן שזה ענין גדול. והתפלאת שלי פעלו ...

עצות

(לקוטי עצות - צדקה, כ"ג)
כשנותן צדקה להצדיק שהוא עניו גדול, הוא מתברך מיד.

תפילה

(לקוטי תפילות א' - ע')
● רבונו של עולם, זכנו ברחמיך הרבים, ליתן צדקה הרבה לעניים הגונים, ובפרט להצדיקים אמתיים ולבני הצדיקים. ועזרנו והושיענו שנוכה ליתן להם בכבוד גדול ולהספיק להם כל צרכיהם בכבוד. ותצליח אותנו שנוכה ליתן כל הצדקות שלנו להצדיקים אמתיים שהם ענווים באמת בבחינת עפר, ועל ידי זה נזכה שהצדקה שלנו תעשה פירות מיד, כמו שכתוב: **זרעו לכם לצדקה קצרו לפי חסד.**

● ותצמיח לנו על-ידי הצדקה כל טוב, שפע טובה וברכה ורחמים וחיים ושלום, בני חיי ומזוני וכל טוב לנצח. וברחמיך הרבים, תשמרנו ותצילנו, שלא נכשל לעולם בעניים שאינם מהוגנים. ותסבב ברחמיך, באופן שלא יגיעו הצדקות שלנו לשום עני שאינו הגון, רק נזכה להרבות בצדקה לעניים הגונים ולצדיקים אמתיים. עזרנו למען שמך, חוסה עלינו כרוב רחמיך וזכנו לבוא לכל זה מהרה.

אני בטוח שעל ידי חוזק לבך בהאמת כל כך, יתן לך ה' חיים ארוכים חיים טובים ותצליח ותזכה לזה בזכות וכח הצדיק, שהוא המלך האמתי על כל ישראל לדור דור. תדע ותאמין באמונה שלימה שאין שום דבר ולא שום עבודה קלה נאבדים לעולם, ואפילו התעוררות בעלמא ומחשבה טובה אינה נאבדת לעולם. כי תכף כשנתעורר אדם באיזו התעוררות בעלמא, וכל שכן כשעושה איזה עובדא דקדושה, אזי תכף חוטף אותו הצדיק האמתי העוסק בתיקון נפשות ישראל, ומכניס אותו למקום שמכניס, לצורך הבניין הנפלא והנורא שהוא עוסק לבנות להכניס לשם כל הנידחים שבעולם, ולא ישאר אחד מהם בחוץ. דרישת שלום ברגשי אהבה וגעגועים.

ישראל דב אודסר

חיי מוהר"ן

(תקע"ט-תק"פ)

שמעתי איך שספר רבינו זכרוננו לברכה לאחד מאנשי החשובים שבעת היותו בלבוב, אז היה שם גם-כן הרב הקדוש רבי צבי אריה, זכרוננו לברכה מאליק. ופעם אחת נסעו שניהם יחד לתוך איזה יער, ודברו אז מכל הצדיקים ומה היה עבודתם. ונשא רבינו זכרוננו לברכה עיניו למעלה, וסיים: **אבל מה הוא הענין שלי זה אינו יודע שום אדם** (ובלשון אשכנז: אבער וואס מיין זאך איז דאס ווייסט קיינער ניט).

אחר-כך אמר להאיש הנ"ל: **אספר לך מהו החולאת שלי וכו'.** זכות אבות לא יספיק על רפואת החולאת, רק בדבר אחד בטחתי קצת על שכמה אנשים החזרתי אותם למוטב.

השיב לו האיש הנ"ל: **אמת הדבר כי ידעתי שהרב רבי נתן בודאי יהיה צדיק** (גוטער יוד).

השיב לו (רבינו ז"ל): **מה שאתה יכול לומר** (וואס דוא קאנסט זאגן) **אני אומר לך שהוא כבר גם עכשיו צדיק** (ער איז שוין א גוטער יוד).

אמר המעתיק: עוד שמעתי מאחד שסיפר לו האיש שהיה משמש אז את הרב רבי צבי אריה הנ"ל, שכשחזר רבי צבי אריה לביתו מהנסיעה להיער הנ"ל, אמר אז: אני ראיתי (היינו את רבינו זכרוננו לברכה) לפני כמה שנים בהיותו בביתי, וגם אז לא היה לי בו שום השגה כלל, רק עכשיו אינו יודע כלל. נאר היינט ווייס איך שוין גאר נישט. וכפי הנראה, צריכין כולנו להתבייש מפניו.

אזינו בית ישראל

"אין צדקה נושבת כמו צדקת הדפוס"
תרמו נא, בעין יפה, למען קיום העלון
בכל סניפי הדואר,
זישבן 7-2255-89

120 פ"א

(אוצר היראה - צדקה וגמילות חסדים, ס"ד)

אמרו רבותינו ז"ל: **גדולה גמילות**

חסד יותר מן הצדקה. כי כשנותן לו צדקה אינו נותן לו רק מעט כדי מתנת ידו, אבל הלוואת חן הוא מלווה לו איזה סך מסויים, ועל-ידי זה שמלווה לו לשעה, על-ידי זה נעשה עכשיו המעות אצל הלווה כשלו כי מלווה להוצאה ניתנה, ועל-ידי זה יוכל הלווה העני לזכות לבחינת תיקון המשפט, עד שיזכה על-ידי זה להרחיב ידו להינצל מן העניות לגמרי.

ועל כן, הזהירה התורה: **לא תהיה לו**

כנושה, שלא להיות על הלווה כמלווה, רק כאילו נתן לו במתנה על מנת להחזיר, כדי שיהיה נחשב לעת עתה זה הממון כשלו ממש, כדי שיזכה על-ידי זה לבחינת משפט, שעל-ידי זה יוכל לזכות לעשירות. וזה גם-כן בחינת איסור ריבית.

מכתב

(מספר אפי הנחל - מכתב כ')

ב"ה, ב' בשבט תשכ"א. טבריא.

יקירי חביבי געגועי וכו', ה' יאריך שנותי ברוב טוב אמיתי.

אזור נא כגיבור חלצך, אחי יקירי,

להתחזק בכל עוז, בכל כוחך לשמח נפשך מאד, ותסמוך על כוחו של זקן דקדושה, זקן שבזקנים. כי הוא הולך לפנינו תמיד בכל עת ומהפך הכל לטובה, עוונות לזכות, ומאיר לנו אור אלקותו יתברך גם בתוקף התגברות החושך המר הזה העובר עכשיו.

זכור נא, אחי חביבי, את החסד הנפלא והנורא עד אין סוף ואין תכלית, שעשה עמך ה' יתברך לקרבך לאור האורות, קדוש ונורא כזה, להסתופף בצל קדושתו ולעסוק בדבריו הקדושים, הפוך בהם והפוך בהם, בכל תורה ובכל שיחה. בודאי תוכל להחיות עצמך תמיד, ולהחיות גם אחרים בסגולות יקרות וחמודות של נפשך היקרה וגבוהה מאד, בהסברתך המזהירה, בדברך הנלהבים וברוח לבך החם כלהב אש להפוך אור האמת בין אנשי מדע ובין המוני הדור הצעיר.